

Bajarilishi ikki yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Texnika fanlari” yo‘nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
	<p>Orol dengizi mintaqasi iqlimiga mos keladigan quyosh energiyasi bilan ishlaydigan xona havosini tozalash qurilmasini yaratish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Orol dengizi mintaqasi iqlimiga mos keladigan quyosh energiyasi bilan ishlaydigan xona havosini tozalash qurilmasini yaratish bo‘yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orol dengizi mintaqasi havosida eng ko‘p uchraydigan va inson salomatligi yoki atrof-muhit uchun zararli bo‘lgan elementlar aniqlanadi va zamonaviy usullar (elementlar tahlili, ion xromatografiya, oksidlanish potentsiali) yordamida fizik xususiyatlari (zarrachalar o‘lchamlari bo‘yicha soni, konsentratsiyasi) tahlil qilinadi; - mintaqadagi atmosfera va xona havosidagi chang zarrachalarining turli meteorologik va iqlim sharoitlarida (harorat, shamol tezligi va yo‘nalishi, chang bo‘ronlari) o‘zgarishi va o‘zaro bog‘liqligi aniqlanadi; - mavjud xona havosini tozalash texnologiyalari asosida mintaqa iqlimiga moslashtirilgan va takomillashtirilgan havoni kompleks tozalash texnologiyasi ishlab chiqiladi; - Orolbo‘yi mintaqasining iqlim sharoitlari va o‘ziga xos ehtiyojlariga javob beradigan muqobil quyosh energiyasidan quvvatlanadigan xona havosini tozalash qurilmasining namunasi tayyorlanadi; - xona havosi holatini doimiy nazorat qilish avtomatlashtirilgan tizimi ishlab chiqiladi va qurilma bilan integratsiya qilinadi; - qurilmaning energetik ko‘rsatkichlari asosida quyosh stansiyasi quvvati aniqlanadi; - havoni tozalash qurilmasini o‘rnatish, ishlatish va texnik xizmat ko‘rsatish bo‘yicha qo‘llanma va zararli havodan himoyalash bo‘yicha o‘quv materiallari ishlab chiqiladi. <p>Natijalarni sinovdan o‘tkazish: Tadqiqot natijalari Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o‘tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma’lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p style="text-align: center;">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2000 barobari</p>

*Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 4000 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati ikki yilga mo'ljallangan bo'lishi shart

Bajarilishi ikki yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Texnika fanlari” yo‘nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
	<p>Vodorod generatorlarining energiya samaradorligini oshirish maqsadida elektrodni molibden va volfram qoplamali yangi funksional gradient material asosida yaratish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Vodorod generatorlarining energiya samaradorligini oshirish maqsadida elektrodni molibden va volfram qoplamali yangi funksional gradient material asosida yaratish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrodni arzonlashtirish maqsadida temir yoki alyuminiy elektrodni yupqa qatlam molebden yoki volfram bilan qoplash; - yaratilgan elektrodni ish jarayonida sinash; - yangi elektrodni asosida ishlaydigan elektrolizer qurilmasining yangi konstruksiyasini loyihalash; - yangi konstruksiyaning matematik modelini ishlab chiqish; - elektrolizer qurilmasi konstruksiyalarini yaratish va sinab ko'rish. - yaratilgan qurilmaning kapital ta'mirgacha ishlash davri 10 yildan kam bo'lmasligi; - ishlab chiqariladigan vodorod moddasining tozalik darajasi 99,95% dan kam bo'lmasligi; - 1 Nm³ vodorod ishlab chiqarish uchun energiya sarfi 5 kVt soat dan oshmasligi; - ishlab chiqarilayotgan vodorod va kislorod moddalarning elektrolizerdan chiqish bosimi 5 bardan kam bo'lmasligi talab etiladi; - barcha parametrlar sertifikatlangan o'lchov asboblari yordamida ko'rsatib beriladi. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Energetika vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p align="center">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2150 barobari</p>

*Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 4300 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati ikki yilga mo'ljallangan bo'lishi shart